

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség:

Medgyes, Vasut-utca 7.
A közlemények és hirdetések címen; előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére küldendők.

Előfizetési árak:

Negyedévre 2 kor., egyes szám 16 fillér.

MEDGYESI UJSÁG.

Társadalmi hetilap.

Hivatalos hirdetések
100 szóig 10 korona, azonfelül minden 100 szó 3 kor.

Magán hirdetések meg-
egyezés szerint.

Nyilttér soronként 40 fillér.

VII. évfolyam.

Medgyes, 1911. december 17.

51 314. szám.

Figyelő.

Beöthy László keresk. miniszternek és Stetina államtitkárnak egy nyilatkozatából megtudjuk, hogy a kereskedelmi miniszter ismét meg akarja indítani az állami iparfejlesztési akciót, mely az utóbbi években némileg megakadt, úgy hogy az 1910—11. évben a miniszterium mindössze 4 új gyár létesítését és 6 régi gyár megnagyobbítását mozditotta elő összesen 1,205.000 K állami szubvencióval és ezekért csak 6,642.000 K tőke befektetést és 1393 munkás alkalmazását kötötte ki, holott az előző 23 havi időszakban 24 új gyár létesítésére és 39 meglevő gyár bővítésére 9,400.000 K államsegélyt engedélyezett, aminek fejében 53,810.000 K tőke befektetését és 7100 munkás alkalmazását kötötte ki.

A jövő évre a kereskedelmi miniszterium 7 millió K-át irányoz elő az állami iparfejlesztés céljaira, 1 millió K-val többet, mint 1910-re és 2 millió K-val többet mint 1909-re.

A technikai tudás hathatós terjesztése céljából a miniszterium nagyszabású Ipari Kísérleti Állomást létesít 3,600.000 K költséggel és ezzel a magyar iparnak módot ad elsőrendű nyers-anyagok beszerzésére, a technika legújabb vívmányainak céltudatos felhasználására, versenyképességének hathatós fokozására.

Hathatós eszköze lesz az erdélyi iparfejlesztésnek az az őserő, amellyel a természet a Mezőséget megajándékozta és amely Kissármás gázkutaiból 120.000 lóerőt bocsát az ipar rendelkezésére. Lukács László pénzügyminiszter nyilatkozataiból azt a megnyugvást merítjük, hogy ez a kincs nem fog veszendőbe menni, mert most már betárolják és rövidesen elkészülnek a vezetékek, melyek eljuttatják ezt az őserőt az erdélyrészi és más közeli megyék ipar-telepeibe.

De az iparfejlesztésnek legfontosabb tényezője mégis csak maga az iparosság. Ennek kell szer-

Vezeklés.

Régen, messze, idegen országban élt két leánytestvér egymás mellett békességben szeretetben. Mária és Julia. Mária volt az idősebbik, szép, szőke, szelíd leány, akinek a vőlegénye eiesett a szent harcban a hitetlenek ellen. Mikor mint láz járta át az emberek szívét a szent sir után való vágyakozás, hogy érette elfelejtettek mindent, menyasszonyt, és boldogan rohantak a halálba. Boldogan, mondom, mert az élet csak úgy édes, ha van valami a világon, amiért feláldozhatjuk. Akár hitnek, akár hazának, akár szerelemnek hívják azt a valamit. A boldogtalankok csak mi vagyunk, akik hirdetjük ugyan, hogy az élet nyomoruságos meddő küzdelem, akik napjában harmincháromszor készülünk a halálra, de azért óvatosan begomboljuk őszi kabátunkat esténként és elzöldülünk a méregtől, ha nem sikerül az új ruhánk dereka.

A szép Mária azonban nem ismerte a mi nyomoruságos hiúságunkat. Élt istenfélelemben, emberszertetben, boldogan. És mikor a fiatal vőlegénye elesett a szent harcban, akkor megsiratta kegyeletos szívvel

vezekednie, hogy okszerűen irányítsa a maga termelését, elkerülje a káros tultermelést és a rendszertelen versenyt, amelyek gyengítik az ipart, gátolják annak egészséges fejlődését.

Minden idők egyik legnagyobb problémája az emberi akarat idomitása. Megpróbálták szent rábeszéléssel és isteni haraggal, erkölcsprédikációkkal és nyirkos börtönökkel. Szólón, Pláton, Arisztotelesz, a próféták, Buddha királyfi, Krisztus és Nietzsche; s mindezek mellett, mögött és felett: a törvény, az emberi törvény.

A csodálatos csak az, hogy ezeknek az évezredek prédikációknak és törvényeknek nincs sok foganatjuk s ami van, talán az sem az övék.

Ha nem volna ma a legtöbbször biztos kenyere, talán ma is lopna, aminthogy tényleg lop, az, akinek nincs kenyere. S — jegyezzük meg jól! — lop minden lelkiismereti furdalás nélkül, legfőleg röstelkeve s a büntetést félve. S aztán még egyet: nem kell, hogy okvetlen betevő falatja ne legyen. Már akkor is előállhat az inger, ha látja a más jobb, talán ezerszer jobb, legalább látszólag gondtalan életét.

Mert hiába: csak narkotikum a mese arról a bizonyos tevéről és arról a bizonyos tulokról. A Rhylinzkyk és a többé-kevésbé hasonló esete mutatja.

Egyről-másról.

Medgyes, december 14.

Álíg pár hete, hogy két ifju magánhivatalnok egy külföldi nagyforgalmu biztosító társaság nagyobb összegű pénzével s két hölgyikével automobil kirándulást tett. Hogy a kirándulás nem úgy végződött, amint a kirándulók tervezték, az bizony nem rajtok mult, hanem az ügyes detektíveken.

Még előbb történt, de csak a napokban került nyilvánosságra a kereskedelmi bank

és fogadalmat tett a szent szüznek, hogy leány marad örökké.

Nem mehetett kolostorba, mint a többi fogadalmat tevő lányok, mert ott volt a kis huga, a barna Juli, kit nagyon szeretett, ki csak egy éves volt, mikor szüleit elvesztették. A tizennyolc éves Mária anyja lett a kis hugának és mikor vőlegénye halála után a fogadalmat tette, nem mehetett kolostorba, mert hugát nem hagyhatta el. És ezért úgy élt, mintha kolostorban lett volna. Az erőslelkű Mária azt gondolta, hogy a tiszta lelkének nincs szüksége magas kőfalakra, szigoru rendszabályokra, meg tudja az magát védeni ugyis. Így gondolkozott a szép Mária, ki tiszta lelkű és jószívű, de még igen fiatal vala.

És nevelte az ő kis hugát is emberszeretben, Istenfélelemben. És multak az évek, egyik a másik után. Mária szőke hajába ősz szálak vegyültek és az emberek immár jó Máriának hívták. Mert ha az ő arcának szépsége el is mult, annál inkább tündökölt szívének jósága.

Mellette pedig virult a szép, fiatal, barna Juli. Mária, aki meghalt vőlegénye után nem ismert szerelmet, sokszor beszélt Julinak arról az ifjuról, aki szép volt, hü

kárára elkövetett negyedmilliósz szenzációs csalás hamis váltókkal.

Egy budapesti borkereskedő cégről szintén a napokban sült ki, hogy az ország legelső borvidékéről származó és jó nevű régi cégtől vásárolt elsőrendű borokat meghamisította s csapta be a jóhiszemű közönséget s rosszhírbe hozta a magyar borkereskedést.

Egy volt hangszergyárost és feleségét hamispézn gyártása, forgalomba hozatalában találta bűnösnek és tartóztatott le a rendőrség.

A fővárosnak most a napokban tünt le egy félelmes vezéralakja. Erről az urról azt sottogják, hogy szédületes befolyását felhasználta és csekély 25 milliócskát gyűjtött össze öreg napjaira. Akire, míg le nem tünt végkép a szereplés teréről, félelemmel, vegyes tisztelettel tekintettek fel kisebbek és nagyobbak, most pedig már mindenki rajta tisztitaná ki csizmáját, — ha nem vonulna a magányba.

Ime egy pár hét története a főváros életéből. Ezzel azonban nem akarjuk mondani, hogy talán a főváros züllöttebb existenciákat rejtegetne, mint a jó vidék. Nem, a világért sem. Egyiket a másik rovására sem nem ücsérjük, sem nem gyalázzuk. Természetesnek kell találnunk, hogy az intenzivebb élet, a nagyobb és kedvezőbb alkalom a nagy tömegű városban hamarabb és könnyebben ejti meg a gyöngéket, mint a vidéken. És mindez a rettenetes nyavaljája a becsületes élet megvetésének, onnan származik, hogy nem elégedünk meg a tisztas munká — amely igaz, hogy sokszor nehéz és veritékes — eredményével. Mind az olyan után vágyik az embereknek egy része, melyhez egy merész ötlet, egy rövidke elszántság kell az ötlet kiviteléhez s amely busásan fizet.

és nemes. Juli ilyenkor könnyes szemmel kérdezte Máriától:

— És meghalt az ifju, ki olyan szép volt?

— Meghalt — felelt neki Mária boldog mosollyal.

— Szegény, milyen kár érte — sóhajtott Juli.

— Juli, Juli — fedte őt szomoruan Mária — hogy beszélhetsz így? Sajnálni valakit, aki a szent csatában esett el, hitetlenek ellen, ami Urunkért? Ő a mennyben van és üdvözült.

— De a földön veled lett volna boldog és téged tett volna boldogá — felelt a kislány.

Mária szelíden csóválta a fejét, nem értette meg hugát, mert azóta sok-sok esztendő telt el és Mária hamvas szőke hajában már nagyon sok volt az ezüst szál. A kis leány tovább beszélt:

— Te nem sirattad, mikor meghalt?

Sirattam — felelt Mária. — Sirattam, hogy ő már az üdvözültek honába jutott és nekem lenn kellett maradnom. De megvigasztalt az a hit, hogy ott fenn látjuk egymást.

A kis lány közelebb hajolt nényéhez és úgy kérdezte:

— Mária, megcsókolt téged a vőlegényed?

És hiába, hogy ezer közül egy-kettő sikerül, egy cseppet sem látszik, hogy a család, sikkasztó, hamisító és a tömeg bőrére hizni akaró semmirevalók csapata apadna.

Ha nem volna reménységünk, hogy jönni fog, mert jönni kell olyan időnek, amikor mindez a züllöttség kivesz: szinte kétségbe kellene esnünk a jövőt illetően. Reménységünk van, hogy a kultúra végre is diadalt fog aratni, az erkölcsi felfogást megváltoztatja.

Mert eme sokaknak különös felfogása van az enyém és tied kérdését illetően, nagyon szükséges ennek megváltoztatása s az idegen tulajdonnak megbecsülése.

Az ugynevezett „választott nép“ minél nagyobb volt a nyomoruság, a züllöttség, annál élénkebben ohajtotta a szabadulást, annál inkább vágyott a jobb jövő után, várta Messiását. Szerinte még mindig nem érkezett meg. Ami számunkra megérkezett s mutatja is az utat, melyen haladnunk kell. Amely pillanatban hallgatunk tanácsaira, abban a pillanatban megszűnik az a kárhuzatos érzéketlenség a jellem és becsület irányában.

Ahol nagy e kettő szeretete, ott ritkább példákra találunk azoknak a bűnöknek, melyek unos-untalan, nap-nap után hívják ki maguk ellen a törvény fenytő kezét.

A jellem nevelése, a becsületes élet iránti fogékonyság felébresztése s erősítése azok a fegyverek, melyek segítenek megalapozni azt a jobb időt, amelyet várunk.

A gazdák napjai.

A múlt héten a fővárosban megint gazdanapok voltak. Százával érkeztek a főváros falai közé a magyar gazdák és a nagy számból örvendetesen lehetett konstatálni, hogy a magyar gazdatársadalom belátta már a szervezkedés fontosságát és a szervezkedést már komolyan veszi. Meg lehetett állapítani ebből a kongresszusból, hogy az ő társadalmi és gazdasági szervezkedésüknek ideája — amely a nemzet igazi erejének és józan tradíciókhoz hű fejlődésének is próbaköve — mind na-

A szent lány arcát nem öntötte el a pir. Nyugodt, fehér maradt, mint a felelet:

— Igen, mikor a csatába ment, akkor először és utoljára!

— De ha élt volna, tovább is csókol. Ezt a sok csókot nem sajnárod?

A szent leány iszonyattal, borzalommal takarta el az arcát, tiszta, nyugodt szívében vőlegényének szeretete lassanként egybeolvadt az Ur imádatával. Abban sem volt több földi indulat, több szenvedély, mint ebben. Mária lelke tiszta fehér volt, mint a gyermeké. A vőlegénye meghalt, mielőtt egyszerre többet csókolt volna és vőlegényeért a felfeszített üdvözítő előtt szokott imádkozni. A két alak már majdnem egy lett lelkében. Mikor Juli ezt a kérdést intézte hozzá, úgy érezte, mintha az ő urát és istenét gyalázta volna meg valaki. De mert jólelkű és szelid volt, csak ennyit mondott a lánynak:

— Imádkozni fogok, érted, Juli, hogy az Ur távolítsa el lelkedből az ilyen gondolatokat.

És bement a kis szobába imádkozni, de mintha nem találta volna meg a szavakat, ott térdelt a megváltó előtt késő estig. A feszületről bánatosan nézett le rá az em-

gyobb és nagyobb rétegeket sorakoztat. Ebben a széthuzó és kapkodó, a nemzeti vívmányokról le-letérni készülő korban szükségünk van a gazdatársadalom erős tömörülésére.

Hosszu sorát kellene felsorolni azoknak a momentumoknak, amelyek jelzik, hogy hány veszedelmet hártottak el maguk felett a gazdák, amióta szervezeten állják a csatasort és szavukat hallatják, sulyukat érvényesítik és szinte meg sem becsülhető az az érték, amelyet a nemzeti és faji szempontok köszönnek azóta nekik.

Sulyban és jelentőségben semmiben sem maradt el a most lefolyt gazdakongresszus a többiek mögött, sőt az aktuális események adott helyzete, a jövőre kiható gazdag program következtében a hatása csak emelkedhetik. Kétfelé kell a gazdáknak még ma is harcolniok és teljes vértzetben kell megjelenniök. Egyik kezükben a csatábárdal, amely utat vág programjuknak. A kormány ugyanis kevés olyat iniciál, amit jogosan megkivánnak a gazdák és sok olyan kivánsággal áll elő, amit a gazdák nem teljesíthetnek. De míg egyik kezükben a bárd, a másikban ott van a pajzs, amelyet védelemre emelnek fel a rápattanó vágások ellen. Az ellenség nem kisebb, fanatizmusa nem gyengültebb, csak a kitérésük kevésbé kecsegtető, amióta nem hajlandók szólanul tünni a támadásokat a gazdák.

Ez a kettős harckészség megvolt a gazdakongresszus programjában is. Tanácsokkal bőven szolgált, sok szempontot adott és módot és alkalmat is mutatott arra, hogy hogyan kell a gazdának az ellenük intézett támadásokkal foglalkozni és végül rámutatott a támadás céljaira is.

ber fia, szelid szemei csak bocsánatról, csak elnézésről, csak irgalomról szóltak. Mária szinte hallotta a szép, szomorú ember hangját:

— Én vagyok a tökéletesség, a bölcsesség, a tudás. De aki igazán ismer engem, az nem ezeken a neveken szólít engem, hanem az igazi nevemen: Irgalom. Én vagyok a tökéletesség, ki tudom, hogy az ember csak gyarló lehet; én vagyok a tudás, ki ismeri a ti elméteknek korlátoltságát; én vagyok a jóság, ki látom a ti szíveteknek keménységét. De az igazi nevem Irgalom. mert mindezeket megbocsátom nektek és foyatkozásaitok ellenére is úgy szeretlek benneteket, mintha tökéletesek volnátok. Szívem vérét ontottam értetek, hogy abban megtisztuljatok, de annyira romlottak vagytok, hogy nektek már nem elég egy Messiás vére. Majd, ha szükségtel lesz rám, újra eljövök, újra meghalok értetek. Mert én vagyok a Jóság, ki ismeri gonoszságotokat. Én vagyok az Erény, ki világosan látja bűneiteket, de engem az én atyám nem azért küldött, hogy igazságot tegyek, hanem azért, hogy irgalmasságot gyakoroljak. És aki engem szeret, az ne igazságos elméjü akarjon lenni, hanem irgalmas szívü!

Természetesen szerepelt a gazdakongresszus programjában a drágaság kérdése is. Sok szó hangzott el e kérdés felől, hiszen ez egyike a legfontosabb kérdésnek a mi közéletünkben. A gazdák hivatottak ennek a kérdésnek tárgyalására, mert hiszen ők azok, akiket ebből a kérdésből kifolyólag a leghevesebb és legerősebb támadások érnek. A gazdakongresszus állásfoglalása egy kis világosságot hozott ebbe a kérdésbe. És nemcsak száraz elméleti tárgyalás folyt a kongresszuson, hanem kész programot és teljesen kidolgozott tervezetet mutatott be az állattenyésztés fejlesztésének és felvirágoztatásának módjaira nézve.

Volt még egy fontos tárgya a kongresszusnak. És pedig a mezőgazdasági szakoktatás reformjának kérdése. Ebben a kérdésben Buday Barna terjesztett elő egy nagyszabású tervezetet, mely széles látkörrel tárgyalta a szükségleteket. A tervezet szerves összefüggésbe hozza a kérdést a magyar középosztály kialakulásának ügyével. A tervezet képzett gazdákat akar nevelni az országnak, hogy mint mezőgazdasági ország ne szűkölködjünk igazi megfelelő gazdasági munkaerőkben és szakemberekben.

A gazdakongresszus, amelyen Magyarország földje van minden évben képviselve, amelyen mintha Magyarország földjének atomjai és rögei tartának gyűlést, ismét nagy eredményeket hozott, nagy dolgokat kezdeményezett és így munkássága valószínűleg megint előbbre fogja vinni a magyar mezőgazdaság ügyét.

Zene.

A brüsszeli vonós négyes e hó 12-én tartotta hangversenyét a „Szőlő“ nagytermében. Nem tudjuk világhírűk, vagy a

Igy beszélt a legnemesebb férfi a szent lánynak, ki imádkozni jött a testvéreért. Mária megzavarodva hallgatta őt. Aztán hallotta a csöndes éjjelen, mint nyílik ki Juli szobájának ajtaja. Mária kilopódzott a szobából és utánna ment testvérenek. A kertben a bokrok közé rejtette magát. Onnan nézte, mint sétál Juli egy szép sugár ifjuval. Juli az ifju vállára hajtotta fejét és azt mondta:

— Ha meghalnál, én utánad halnék, ne halj, ne halj meg édes...

A férfi magához szoritotta a leány karcsu termetét és úgy mondta:

— Nem halok meg, virágszálam. Élni fogok, szeretlek, mindig, mindig.

És csókolta a leány ajkát, szemeit lázasan, értelmetlen forró szavakat sugdosva hozzá. Töredezett szavakat, melyeknek nincs értelmük, csak a szív örült dobogása magyarázza őket. Mária eltakarta arcát, izzott egész teste. Meg-megrázkodott a földöntúli nagy indulattól, amely először remegtette meg testét. Lelkébe édes sejtelmek, szívébe kincs vágyak lopóztak. Mária észrevette, hogy a kisértés ellen igenis szükség van a kolostor magas falára és a

jó közönség izlése töltötte meg a termet, tehát mind a kettő. Előadták Beethoven cys 18 B-dur vonósnégyesét négy tételben, Schubert egy poszt humus négyes tételét C-mollban s végül Tscheikovsky op. 30 Es-moll quartetjét szintén négy tételben. A kamarazene maga oly komoly műfaj, hogy annak megértéséhez oly kiváló magaslaton álló művészek szükségesek, hogy a nagy tömeget is tudják leigázni. Játékukból mindenki érezte a felséges igazi művészet tiszta fennkölt lehelletét, mely a lelket felemeli, ki a mindennapiasságból, egy szebb, egy ragyogóbb érzésvilágba. Beethoven és Schubert örökszép melódiái hihetetlen hangvarázsban hullámzóttak a termen végig s a nagy orosz Tscheikovsky művében népének minden fájdalmát s titkolt dacát kiérettük. A művészeket egyenként említeni nem lehet, talán rossz néven is vennék; ők egy szilárd egészet képeznek tisztán a művészetért, nem önmagukért s ebben rejlik az igazi és utólérhetetlen siker. (M.)

Ujdonságok.

Az új állomásfőnök. Árkosi Mihály Károly a medgyesi állomás köztisztviselőben álló rokonszenves főnöke január elsején nyugdíjba vonul. Helyére Tusa János kézdívsárhelyi állomásfőnököt helyezték át. Mihály Károly nyugdíjazásával kapcsolatosan a jövő számunkban még írni fogunk.

Székely gazdák Medgyesén. Udvahelyvármegye mintegy 40 gazdája Székelyhidú kirendeltségi felügyelő vezetésével Medgyesre érkezett az itteni nagyobb mintaszerű gazdaságok tanulmányozására. A gazdákat Herberth Péter gazdasági iskolai igazgató kalauzolta.

A városi közgyűlésről helyszűke miatt jövő számunkban hozzuk tudósításunkat.

Gázvilágításunk tanulmányozása. E hó 12-én Schreiber Ferenc besztercei polgármester az ottani városi mérnökkel Medgyesre érkezett, hogy megtekintse a városi gázvilágítást, hogy a tapasztaltakat a Besztercén létesítendő világítási műnél felhasználhassa.

Unitárius estély Segesváron. Segesvárról írják: Folyó év december hó 7-én

szigorú szabályokra. Mert van egy kísértés a világon, amelyen a legnemesebb, legintenzivebb lélek ereje is megtörik. Valami hatalmas sóvár vágy támad benne: futni, futni, míg föl nem találja azt, akit elvesztett, akit megsiratott, eltemetett és imádozott az Údvizítő képével együtt szívében. Utánna, utánna, fölkeresni a végtelenben, keresni milliárd csillag között, míg rá nem talál. Ndaborulni keblére, csókoltatni magát, mint ahogy a kis Julit csokolja a kedvese.

És úgy érezte, hogy megcsalták, rászédtek, hazudott minden-minden. Neki adós maradt sok csókkal és azt ő soha meg nem kaphatja. Ősz hajszálai előre hullottak, kigyult arcába és Mária sirt keservesen. Évek mentek, évek jöttek, szerelmesek esküdöztek, csókolták, elhagyták egymást, újra meggyógyultak, csak ő maradt egyedül. Egyedül, míg hamvasszőke hajában egyre több lett az ezüstsál, most már fehér lett egészen s most már vége mindennek.

És a szent lány megértette, hogy jobb volna most neki a kolostorban lenni, háborgó szívével, fellázadt lelkével, amely kéri, követeli, akarja a boldogságot. Mária most már nemcsak jó volt, de bölcs is. Fehér hajára nézett és lecsillapította a lelkében fellázadt

jól sikerült műsoros estélyt rendeztek a segesvári unitáriusok az ottani városháza nagytermében, az építendő unitárius templom és papilak javára. Az estélyt a cigányzenekar nyitánya vezette be, mely után Haupt Jozefin szépen előadott zongoraszámát következett. Tompa Mariska előadásában jól érvényesült Ábrányi egyik hatásos költeménye. Az estély harmadik pontját Székely László énekszóloja képezte. Gyönyörű bariton hangja megával ragadta a szépszámú közönséget, amely percekig tinnepelte a széphangu fiatal embert. Józán Miklós budapesti esperes, az unitáriusok egyik legkiválóbb szónoka „Élet és evangélium“ címmel tartott gondolatokban gazdag, magas szárnyalású előadást. Végh Ferencné Liszt „Szerelmi dal“-át adta elő zongorán, igen nagy tudással, majd Sikó Juliska és Rózsika adtak elő népdalokat cigányzene kísérettel. A műsor utolsó pontja Urr Györgyike zongorajátéka volt, melyet a közönség zajos tetszéssel fogadott. A műsört reggelig tartó tánc követte. A rendezés fáradságos munkáját Nagy Béla unitárius lelkész és Kénossy István vigalmi elnök végezték.

A kolozsvári asszonyok. Erdély metropolisának nagy speciális szenzációja van, mely egyuttal egész Magyarországra. Vasárnap délután ugyanis nagy népgyűlésen tiltakozott a kolozsvári munkásság a drágaság ellen. A gyűlést a rövidesen lebontásra kerülő Redut épületében tartották meg és az egykori erdélyi országháza zsufolásig megtelt munkásokkal és munkásnőkkel. Népgyűlés után nagy küldöttség kereste fel Szvacsina Géza polgármestert. Jórészben nőkből állott a feltűnést keltő menet, amely a városháza elé vonult. A tanácsterembe ötvenen mentek föl, közülük huszonötven nő volt. Alig adta át a szónok, Kun Béla, a munkásság-memorandumát, felbomlott a rend a küldöttség nő-tagjai körülvevtek a polgármestert. Keserű szavakkal ostromolták a polgármestert, a kinek rövidesen megdöbbsentő képét tárták föl az élelmiszerpiac visszaéléseinek.

— Háromszáz koronát fizetünk egy rongyos lyukért, — mondta az egyik.

— Harminc krajcár egy kiló kenyér.

— Hamisítják a tejet! — hangzottak egymásután a panaszos felkiáltások s a nő-

vadállatot. Érezte, hogy bűnös, kárhozatos gondolatok mocskolták be hóféhér lelkét. Elhatározta, hogy hugát férjhez adja az ifjuhoz, ő maga pedig kolostorba lép. Őszszetette két kezét és imádkozni akart hugáért, kit a szenvedély tilos, bűnös utra vezérelt. Imádkozni akart, hogy az isten ne vegye bűnül tőlük a tilalmas, bűnös, szerelmes csókokat, melyeket csak akkor lett volna szabad váltaniók, ha a házasság szentsége köti össze őket. Mária ott térdelt a földön, kezét összetéve. A hugáért akart imádkozni, de az igazi imádság nem akarát, nem gondolat, hanem pusztán érzés. És bármit susogtak Mária szintelen ajkai, az, aki olvas a lelkekben kérlelhetetlen szemmel is megbocsát minden kiolvasott bűnt, irgalmas szívvel, ezt hallotta a mennyei trónuson:

„Én irgalmas Istenem, bocsásd meg az én bűnös lelkemnek, hogy annyi örömet elmulasztott, hogy egy pillanatra sem felejtkezett meg a rászabott kötelesegekről. És bocsásd meg, hogy millió meg millió elcsattant szerelmes csók közül egyetlen egy sem volt az övé.“

küldöttség a polgármesteri szobában hangosan abcugolni kezdte az élelmiszeruzsorásokat. Szvacsina polgármester a zaj lecsillapodása után kijelentette, hogy a munkások szociális érdekeit meg fogja védelmezni, a tanács hatósági élelmiszerközvetítő intézetet fog felállítani s rövidesen sikerre segítik a munkás-akciót Kolozsvárt. Reméljük, hogy a kolozsvári nők iskolát nyitottak, melyet minden város és az egész ország nőtársadalma támogatni és utánozni fog.

Lópatkolási tanfolyam. A földművelésügyi miniszter a folyó évről elmaradt ideiglenes lópatkolási tanfolyamot 1912. évi január 1-étől tartatja meg Segesváron. Akik ezen tanfolyamon résztvenni ohajtanak, kötelesek szándékukat a megyei törvényhatósági állatorvosnál haladéktalanul bejelenteni. A tanfolyam 6 hónapra át tart, minden vasárnapon s részt vehet minden 17 évet betöltött egyén, ki írni olvasni tud, és iparigazolványos kovácsmester. A segesváriak a tanfolyam napjaira 60 fillért kapnak napidíjként, a vidékiek 1 korona ellátási díjat és III. oszt. vasuti menetdíjat. Tankönyvekkel az illetőket a tanfolyam vezetője látja el. A tanfolyam-hallgatók végbizonyítványt kapnak.

A megyei közgyűlés e hó 19-én lesz.

A postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése. A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenniök, hogy egyrészt a göngyölet a tartalmat külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményekben szállítás közben kárt ne tehessen. Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használandó.

Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szoroson át kell kötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal kell lezárni.

A pecsételéshez csak jó minőségű pecsétviasz és vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnevének vagy más megkülömböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szülő küldemények címírtaiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrearabra vagy erős lemezpapírra íraneó, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni. A papírlapokra irt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címírat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a cso-

magban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő cimirat leesné, elveszne vagy pedig olvashatatlaná válik, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő cimirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a cimiraon mint a szállítólevelen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Bécsbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (Itusnemű, szaszos italok stb.) tartalmazó csomagok cimiritaira, nemkülönbön az ilyen csomagokhoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kg., egy pulyka 3 kg., 2 liter bor, stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése fogyasztási adó livetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Viebach Nagyszebenben. A Bauer szintársulatának jeles művésze, Viebach az elmúlt héten Nagyszebenben vendégszerepelt. Mint nagyszebeni levelezőnk írja, a színház zsufozásig megtelt minden este, habár a helyárok felemeltek voltak s a közönség régi kedvenc művészt meleg óvációkban részesítette.

Ujra a kóborcigányok. Ugy látszik a kóborcigányok rablóüzemeinek soha vége nem lesz. Most is egy ilyen esetről halottunk hírt, amely Szászsáros községben történt egyik elmúlt éjjelen. Szászsáros községben a kóborcigányok eléggé gyakran el-ellátogatnak, különösen az éjjeli sötétben és távozásuk nem nyomnélékül, disznók és majorságokat visznek magukkal emlékül. A nevezett éjjelen is egy szekér husz éven alóli cigánylegény érkezett a községben, több lovas legénytől követve, valószínűleg lopási szándékkal. Az éjjeli örök észrevették, lármát csaptak, mire talpon volt a falu férfilakossága és körülfozták a cigánytábort. A cigányok dulakodni kezdtek, közben szekeriük feldőlt és egy legény oly szerencsétlenül esett ki, hogy rövidesen behalt sérüléseiben. Megérkeztek ezután a csendörök és az egész karavánt Erzsébetvárosra kísérték.

Postanövendékek felvétele. A posta- és táviró-igazgatóság a posta- és táviró-kezelési teendőket ellátására és elsajátítására korlátlan számban alkalmaz növendékeket az egyes hivatalokban. Pályázhatnak azok, akik magyarul tudnak és négy középiskolát végeztek, de nem idősebbek tizenhat esztendősnél. Az iskola bevégezése és a növendékké váló fölvétel között legfölsőbb egy esztendő időköz lehet, amely esetben igazolni kell, hogy az illető hol tartózkodott az alatt az év alatt s mivel foglalkozott. A pályázók erkölcsi és orvosi bizonyítvánnyal fölszerelt kérvényüket december 31-ig tartoznak benyújtani annál a posta- és táviró-igazgatóságnál, amelynek területén laknak. A fölvett növendékek legkésőbb 1912. február 1-én kezdik meg működésüket; tizennyolc éves korukban rendszeres kezelőtiszti állásokat töltenek be velük.

Az aviaticusok részére való gyűjtés. A belügyminiszternek rendelete alapján a vármegye alispánja felhívja a vármegye közönségét, hogy a magyar aviaticusok támogatására alakult országos bizottság által rendezett gyűjtést segítsék. A miniszter lelkére köti az alispánoknak, hogy

a legutóbbi időben a magyar aviatika felendülésére és sikerére való tekintettel, a bizottság gyűjtési tervét, ez igazán hazafias mozgalmat a legmesszebbmenő támogatásba részesítsék. Nagyküüllő vármegye alispánja e tekintetben a közigazgatósági hatóságokhoz rendeletet bocsátott ki, amely minden kétségen felül eredménnyel fog járni.

Uj rovatot nyitunk lapunk jövő számában „Forgalmi rovat” címen. Ez a kereskedők, szállítók és gazdák érdekeit fogja szolgálni s bármely vasuti és egyéb forgalmi ügyben készséggel adunk felvilágosítást annak, aki hozzánk fordul.

Sport.

Vadászegylet. A medgyesi vadászegylet a múlt héten tartotta tisztújító közgyűlését. Az egylet elnöke Tuvołató Pietró és a választmány, arra való tekintettel, hogy a vezetéssel az egylet egyes tagjai megelégedve nincsenek s ezt nyíltan is hangoztatták, beadta lemondását és nem volt hajlandó a jövőre szerepet vállalni. A közgyűlés azonban az egész vezetőségnek meleg hangu bizalmat szavazott és felkérte a vezetőséget, hogy az egyesület fennmaradhatása érdekében újból vállalja a vezetést. Az egylet volt elnöke Tavolató Pietró kijelentette, hogy a vezetést csakis a tagok összetartó támogatása mellett hajlandó vállalni s ha a régi választmány is melléje áll. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel kikiáltotta őt elnökül s megválasztotta az új választmányt, melybe új tagul Connerth ny. tanár, az egylet régi kipróbált tagja választatott meg. Azt reméljük, hogy ez egyhangú közönségi választás végre az egyletben felmerült tozszakodást, amely alkalmas lett volna azt a feloszlás útjára vezetni, megszüntetni s a vezetést az ujonnan is megválasztottak belátására bizva, az egyletet a felvirágzás és a békés egyetértés felé terelni.

Asszonyoknak.

— Divatlevél. —

Ez jellemzi a saisont. A divat formálisan tozódik a bársony és a prém tömegében és ezek az anyagok dominálják az utcát épp úgy, mint a salont, uralkodnak az estélyi köpenyeken, a látogatóruhákon, az estélyi toiletteken, a Five clock teánál, sőt a reggeli ruhákon is. És ha nagyobb részt csak idősebb hölgyek viselik, igen sokszor találkozzunk bakfislányok ruháin is ezzel a két anyaggal. Nincs még olyan egyetemes divat, mint a bársony és a prém divatja. Igaz, hogy a bársony a textilipar segítségével sohasem látott és remélt szépségre tett szert, úgy a színben, mint a ságban és mintában. Fekete, fehér, rubinvörös, poroszkék, zöld bársony — de csak simát — használnak az estélyi köpenyekhez, mintázott vagy kockás bársonyot pedig az angol kosztümöknél alkalmaznak.

Ami azonban a prémet illeti, ugylátszik még mindig nem jutott el uralmának tetőpontjára. Például ma is jobban, mint bármikor régebben, szükséges az urinőnek a ruhatarában egy prémkabát, amely ha nem hermelin — amelynek ára keresletével egyenes arányban nő — de legalább chinchilla, vagy róka, melyeket most jobban keresnek, mint a régebben oly divatos skuuksot. Igen szívesen viselik idén a hermelint köpenyek, széles faconnal és a derék alatt gombolva. Legnagyobb szerepét a prém, mint disz játszsa a jelenlegi divatban.

Nincs vonzóbb, mint egy ruha vagy egy köpeny kiegészítése prémfoglalattal. Szinte azt lehetne mondani, hogy a bársony hirtelen kedveltségével a prémszegély szükségessé vált, mert a bársonyruha szépségét csak egy ilyen szegély hozza igazán érvényre.

A téli prémdivat a kétszínű őszi divat nyomába lép, amennyiben ezek is két különböző színre festett prémből, vagy prémből és más színű tollakból, vagy prémből és elütő színű posztóból és bársonyból állítatnak össze. Tulajdonképen idén minden prém divatos, de különösen szívesen hordják a hermelint, valamint annak olcsó utánzatait, de a nercet, a persianert, sealskint és a rókaprémet is hordják. A különböző prémfajok színeltéréseit még mesterséges összeállításokkal is fokozzák. Például a kabát vagy ruha stólaít két különböző prémből állítják össze, de rikitőbb vegyületektől sem riadnak vissza. Egymás mellé fektetnek különféle csikokat, vagy saktábla mintát állítanak össze a prémekből. Hasonlóképen bánnak el a tollakkal és a selyemmel is. Farkokat és fejeket azonban — kivéve a rókaprémet — nem hordanak.

A prémkabátok és jakettek szintén összhangban vannak a divat többi részével és a színkontrasztok itt is feltalálhatók. Például valamilyen barna prémkabátra hermelinből tesznek egy matrözgallért keskeny barna szegéllyel, vagy pedig egy sealskin-kabátra fehér kihajtókát és manchettát applikálni hermelinből. A stóla az idén feltűnően szélesek és hosszúak. Rendesen egyenesre vágják le a végüket, legfeljebb sarkaikat egy kevésé legömbölyítik. Némelyik nem is valódi stóla, hanem széles prém-csik.

Különösen érdekesek ez évben a muffok és divatjuk már a különöndésbe hajlik. A gömbölyű muff eltűnt, majdnem mindegyik lapos, nagyon nagy és négyszögletes. Vanak azután olyan muffok is, amelyek szalaggal vannak diszítve, úgyhogy ugyanugy hordhatók, mint a ridikül-ök és igen érdekesek azok, amelyek egy egész rókaprémből készülnek fejfel és farokkal.

Levélszokrény.

Gy. Gy. A többit is közölni fogjuk, egyben kérjük, hogy többször is keressen fel sorával, mindig szívesen vesszük, főleg ottani betűkkel.

Hirdetmény.

Sálya község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képezett erdőből mintegy 7 hold területről a fatermés 1911. **december hó 19-én** nyilvános árverés útján el fog adatni.

Az árverési feltételek a községi irodában megtekinthetők. 435

Sálya község előljárósága:
AGYAGÁSI GÁBOR, SCHNEIDER MIHÁLY,
jegyző. bíró.

T. C.

Bátor vagyok becses tudomására hozni a hölgyközönségnek, hogy alólirott minden

HAJMUNKÁT

elvállalok, ugymint copfokat, kontyokat és hajfonatokat. Valódi hajfonatokból nagy raktárt tartok. Olcsó árak mellett szolgálataimat a hölgyközönségnek ajánlván, vagyok tisztelettel 436 1—3

Schuller Mór

Gräfengasse 17—18. (Hátul az udvarban utolsó ajtó.)